

Frågor och svar om standard för hållbarhetsinformation

Följande promemoria innehåller frågor som har ställts om hur föreningens standard för hållbarhetsinformation ska fyllas i. Svaren har diskuterats fram av föreningens medlemmar och övriga i branschen. Dokumentet har upprättats den 7 mars 2018 och kommer att uppdateras med nya frågor och svar vid behov.

1. Räntefonder

Övergripande princip: Det är hållbarhetsarbetet som ska redovisas enligt standarden. Att fonden av andra anledningar än bolagets aktiva hållbarhetsarbete (såsom slumpen eller fondens placeringsunivers), är ”ren” från vissa verksamheter och därför hållbar får redovisas i fondbolagets kommentar under den första rubriken. Resterande delar av standarden bör dock inte fyllas i. Det är föreningens bedömning att det är hållbarhetsarbetet som ska redovisas enligt lagkravet.

1. (2018-03-07) *Vilka kryss ska fyllas i för t.ex. en penningmarknadsfond (eller andra räntefonder utan företagsobligationer)? En penningmarknadsfond kan inte/kommer inte investera i klusterbomber, kärnvapen, alkohol etc. Innebär det att alla rutor ska fyllas i?*

Svar: Se den övergripande principen. För en räntefond som enbart placerar i svenska statsobligationer kan man inte kryssa i att man beaktar hållbarhetsaspekter. Man kan dock, i kommentaren, förklara att fonden trots det är att beakta som hållbar. För en räntefond som placerar i utländska statsobligationer eller företagsobligationer kan dock anges att hållbarhetsaspekter beaktas om hållbarhetsarbete kan resultera i att tillgångar utesluts, väljs in eller om påverkansarbete sker.

2. (2018-03-07) *Hur mycket förstår en vanlig kund av en räntefonds naturliga begränsningar? Om rutor inte är ifyllda, finns det inte en risk att kunden tror att fonden inte är hållbar? Finns det möjlighet att ha ett ”inte tillämbart” alternativ för att undvika detta?*

Svar: Det bör redovisas i rutan under den första rubriken i standarden att inga hållbarhetsaspekter beaktas. Under rutan finns möjlighet för fondbolaget att kommentera vad detta innebär, t.ex. att fonden ändå är att beakta som hållbar med anledning av fondens placeringsunivers.

3. (2018-03-07) *Hur fyller man i ”Fondbolaget Påverkar” för räntefonder? Förstår kunden att en räntefond inte kan rösta på bolagstämmor eller delta i valberedningar? Finns det möjlighet att ha ett ”inte tillämbart” alternativ?*

Svar: Om fondbolaget gör bedömningen att den dialog som förs med företag vars obligationer en fond investerar i kan anses som påverkansarbete, kan detta redovisas antingen under ”annan bolagspåverkan” med en beskrivning av påverkansarbetet i kommentaren eller på motsvarande sätt som för en aktiefond där befintliga rutor används.

Vissa räntefonder ställer krav som bolagen måste uppfylla innan fonden väljer att låna ut kapital. Det är snarare fråga om att fonden väljer in/väljer bort bolag om fonden investerar i bolag som har gått med på eller uppfyller vissa krav som fonden har ställt innan investeringen gjordes, än att detta ska anses som påverkan. Påverkan bör ske under instrumentets löptid.

Eftersom fondbolag kan komma att fylla i på olika sätt är det särskilt viktigt att man är tydlig med hur räntefonder påverkar. Det kan till exempel ske genom att lämna en förklaring i kommentaren. Det måste vara upp till varje fondbolag att avgöra för hur stor del av innehaven som påverkansarbete sker för att det ska bli relevant att fylla i att man påverkar. Fondbolagen ska dock ha i åtanke att exempel på aktiviteter ska kunna anges i uppföljningen.

2. Blandfonder

Övergripande princip: För att få kryssa i att hållbarhetsaspekter beaktas ska hållbarhetshänsyn tas för de tillgångarna där det är möjligt. Det ska tydligt redovisas om hållbarhetshänsyn begränsas till vissa typer av tillgångsslag och anges ungefär hur stor del av fonden dessa motsvarar.

1. (2018-03-07) *Hur bör man fylla i för en fond som både äger aktier och räntor gällande exkluderingar och påverkansarbete? Är det avgörande vilken andel som är störst? Hur tänker man i en 50/50 portfölj där 50 % är aktier och 50 % statspapper/kommuner?*

Svar: Fonden kan kryssa i att hållbarhetshänsyn tas om det gäller för de tillgångar där det är möjligt. Beroende på hur fondbolaget väljer att beskriva sitt eventuella påverkansarbete i räntefonder bör en kommentar lämnas under påverkansavsnittet för att förtydliga förekommande begränsningar.

2. (2018-03-07) *Hur gör man i exemplet om Fond-i-fonder (avsnitt 3, fråga 2) då Fond A även investerar i Fond D som inte håller samma hållbarhetsnivå som övriga investeringar (Fond B & Fond C)?*

Svar: Se den övergripande principen för fond-i-fond (avsnitt 3). Den övergripande principen för blandfonder gäller dock oavsett vilken metod man tillämpar. För att få fylla i att hållbarhetshänsyn beaktas ska hållbarhetshänsyn tas för de fonder/tillgångar där det är möjligt. Om investering i Fond D innebär ett avsteg från de hållbarhetshänsyn som tas för övriga investeringar bör man inte fylla i att hållbarhetshänsyn tas.

3. Fond-i-fond

Övergripande princip: Det finns två alternativ. Alternativ 1 är att fonden har principer för hållbarhetsarbete som tillämpas på de underliggande fonderna. Fond-i-fonden investerar då i fonder vars hållbarhetsarbete överensstämmer med fond-i-fondens principer. Fond-i-fonden kan göra kontroller av innehaven i de underliggande fonderna för att säkerställa att innehaven är i överensstämmelse med fondens principer för hållbarhetsarbete. Alternativ 2 är att fond-i-fonden har principer för hållbarhetsarbete som resulterar i att fond-i-fonden investerar i fonder vars tillgångar överensstämmer med fond-i-fondens principer. Huruvida underliggande fonder bedriver ett hållbarhetsarbete eller vad detta går ut på är i det fallet oväsentligt. Avgörande är att de underliggande tillgångarna stämmer överens med fond-i-fondens hållbarhetsarbete. Fondbolaget bör ange i kommentaren vilken princip som gäller för fond-i-fonden.

1. (2018-03-07) *Vad avses med beaktar – är det ifall den överliggande fonden har specifika kriterier för val av fonder som den investerar i eller är det en genomlysning princip som ska gälla där det är hållbarhetsinformationen från de underliggande fonderna som ska aggregeras upp på övergripande fond-i-fond nivå?*

Svar: Se den övergripande principen ovan.

2. (2018-03-07) *Hur fyller man i "Fondbolaget Påverkar" för dessa fonder? Gäller "bolagspåverkan" även indirekt, eller när fonden investerar i externa fondbolag?*

Ex 1, Externa fonder: Vår fond äger Blackrock som i sin tur äger aktier, kan vi säga att vi har bolagspåverkan på Blackrock eller gäller detta endast direktägande av aktier?

Ex2, Interna fonder/Indirekt påverkan: Fond A äger andelar i Fond B & Fond C, alla fonder förvaltas av samma fondbolag. Fond B & Fond C är aktiefonder med djupgående hållbarhetsarbete och flera exkluderingar. Ska Fond A fylla i samma rutor som Fond B & Fond C?

Svar: Bolagspåverkan kan ske indirekt genom att fondbolaget har en aktiv dialog med förvaltarna av externa underliggande fonder eller genom att bolagspåverkan sker i egen regi för underliggande interna fonder. För fond-i-fonder med ett aktivt påverkansarbete bör det framgå i kommentaren att påverkan sker indirekt. Att välja in fonder som bedriver ett aktivt påverkansarbete bör dock anses som att fond-i-fonden väljer in.

4. Indexfonder och indexnära fonder

1. (2018-03-07) *Är det endast de fonder som följer ett hållbarhetsindex som kan ange att hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen eller kan även de fonder som använder sig av screening ange att hållbarhetsaspekter beaktas?*

Svar: För en fond som följer ett hållbarhetsindex så ska man kryssa i väljer bort om indexet använder den metoden (och förklara att det är på indexnivå och inte fondnivå som innehav väljs bort) och man ska kryssa i väljer in om indexet har en "best-in-class"-metod (och förklara att det är på indexnivå och inte på fondnivå som innehav väljs in).

En indexfond är skyldig att följa index och kan därför inte fatta egna beslut om investeringar i bolag. Däremot har en indexfond möjlighet att påverka bolag om fonden köper aktier i bolagen som ingår i indexet. För en indexfond som följer indexet genom att köpa derivat saknas möjligheten att påverka. För en indexnära fond, alltså en fond som följer ett index men har möjlighet att göra diskretionära val, är det möjligt att fylla i att fonden väljer in respektive väljer bort bolag. Det är också möjligt att påverka om fonden investerar i aktier.

5. Utländska fonder

Övergripande princip: För utländska värdepappersfonder, vars förvaltare är medlemmar i Fondbolagens förening, som marknadsförs i Sverige bör standarden användas om hållbarhetsinformation redovisas för fonden.

1. (2018-03-07) *Var lämnar man informationen? Ska man ta fram en särskild rapport?*

Svar: Informationen bör lämnas i informationsbroschyr/prospekt och årsberättelse och finnas tillgänglig på fondbolagens webbplats. Om det inte är möjligt att lämna informationen på angivet sätt ska fondbolagen lämna en förklaring.

6. Valberedningar

1. (2018-03-07) *Valberedningar är något väldigt svenskt (nordiskt) och tillämpas inte i andra delar av världen på samma sätt, skulle man kunna förtydliga och skriva: Deltar i valberedningar i svenska bolag för att påverka styrelsens sammansättning (detta kan eventuellt vänta tills nästa större samlade revidering, men bra om frågan lyfts).*

Svar: Eftersom det inte påverkar hur standarden fylls i vore bra om en sådan ändring kunde vänta. Ändring av standarden kräver styrelsebeslut. Tills vidare får rutan "deltar i valberedningar för att påverka styrelsens sammansättning" under "fondbolaget påverkar" fyllas i för att redovisa att deltagande i valberedningar.

2. (2018-03-07) *Vi deltar i valberedningar om vi är bland de största ägarna och får en förfrågan från bolaget. Det innebär att de fonder där dessa bolag finns med som innehav varierar från år till år. Ska de uppgifterna då ändras i informationsbroschyren från år till år eller är det ok att skriva att vi deltar i valberedningar i de fonder där principen är att vi gör det om vi får en förfrågan?*

Svar: Om fondbolaget fyller i att man deltar i valberedningar, så ska det framgå i uppföljningen i årsberättelsen vad fondbolaget faktiskt har gjort under året. Därför bör man tänka till inför varje år om detta kan bli aktuellt för respektive fond.

7. Övrigt

1. (2018-03-07) *Om man väljer bort men använder sig av en högre procentsats än 5 % kan detta då anges under övrig metod?*

Svar: Ja, redovisa aktuell procentsats och kriterier under "övrigt" under "väljer bort". Rutorna är reserverade för fonder som uppfyller maxkravet på 5 %.

2. (2018-04-20) Svenska AIFer – hur fyller man i informationen för en fastighetsfond eller annan specifik placeringsinriktning som inte är aktier eller räntor?

Svar: En fastighetsfond kan ta hållbarhetshänsyn genom att t.ex. välja att investera i fastigheter som uppfyller vissa hållbarhetskriterier.

Flertalet AIFer kan troligen följa standarden.

För hedgefonder kan några alternativ bli aktuella. Hedgefonder kan ange att de tar hänsyn till hållbarhetsaspekter och använder sig av samtliga metoder, väljer in, väljer bort och påverkar, på samma sätt som andra fonder. Om fonden har möjlighet att gå kort i instrument som valts bort bör det anges i kommentaren. Om fonden i större omfattning använder indexinstrument som inte är justerade för ESG-faktorer är det svårare att ange att fonden tar hållbarhetshänsyn. Om sådana instrument används i mindre omfattning bör fondbolaget lämna information om det.

3. (2018-03-07) ”Av hållbarhetsskäl placerar inte fonden i bolag involverade i vissa länder/räntebärande värdepapper utgivna av vissa stater.” Vad syftar man på när man skriver landspecifik hållbarhetsanalys? Inkluderar detta finansiella sanktionslistor, eller syftar man på något annat? Ge gärna ett exempel på hur detta ska tolkas.

Svar: Finansiella sanktionslistor screenar ofta mot flera olika faktorer. Därmed fångas andra faktorer upp än landsspecifika faktorer, såsom personer i politiskt utsatt ställning. Att använda finansiella sanktionslistor kan därför vara ett hjälpmedel vid bedömningen om länder ska exkluderas, men det krävs ytterligare insatser för att en fond ska anses utesluta länder.

4. (2018-03-07) Finns det ett sista datum från er sida när allt ska vara implementerat och publicerat på hemsidan?

Svar: Lagkravet gäller från den 1 januari 2018. Informationen bör därför finnas på hemsidan och inkluderas i informationsbroschyren så snart som möjligt. Informationen ska inkluderas i årsberättelsen som avser 2018.

5. (2018-03-07) Om fonden bara använder metoden väljer bort – hur ska det som väljs bort ”mappas” till vilka hållbarhetsaspekter som beaktas? T.ex. om fonden väljer bort tobak kan man kryssa i att fonden tar både miljöaspekter och sociala aspekter? Här är det viktigt att alla gör lika så att två fonder som använder samma metod och väljer bort samma saker inte under den andra rubriken uppger att de tar olika hållbarhetshänsyn.

Svar: Om faktorerna under ”väljer bort” mappas mot hållbarhetsaspekterna begränsas fondbolagens möjlighet att exkludera faktorer av olika skäl. Denna möjlighet bör kvarstå och därför kommer faktorerna inte att mappas mot hållbarhetsaspekterna i standarden.

6. (2018-03-07) De av våra fonder som investerar på den svenska marknaden omfattas av våra exkluderingskriterier. I praktiken är det dock inga bolag som exkluderas eftersom den typen av bolag inte finns i Sverige. Fonderna omfattas av samma screening och kontroller som övriga fonder och om ett svenskt bolag skulle omfattas av exkluderingskriterierna så skulle det exkluderas ur fonderna. Är det ok att uppge att metoden Väljer bort används för dessa fonder?

Svar: Detta är en gränsdragningsfråga som ytterst måste avgöras av varje enskilt fondbolag. Om det finns ett faktiskt hållbarhetsarbete i fonden som resulterar i att bolag väljs bort så kan man hävda att hållbarhetsaspekter beaktas. Om fonden är fri från vissa verksamheter på grund av andra omständigheter, och alltså inte resultatet av ett hållbarhetsarbete, bör detta inte redovisas i standarden (men kan förklaras i en kommentar). Om fondbolaget fyller i att man beaktar hållbarhetsaspekter så ska det framgå i uppföljningen i årsberättelsen vad fondbolaget faktiskt har gjort under året.

7. (2018-03-07) *Hur ska "påverkansarbete i egen regi" tolkas gällande externt förvaltade fonder? Om de förvaltarna har en egen dialog med de bolag som de investerar i är det då påverkansarbete i egen regi?*

Svar: Med "egen regi" avses det fondbolag som står angivet i fondbestämmelserna. Om fondbolaget lägger ut förvaltningen och de externa förvaltarna har en dialog med bolagen som man investerar i, så kan man fylla i rutan "bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter".

8. (2018-03-07) *Om fonden väljer bort investeringar i vissa länder, går det att hänvisa till en länk där man listar vilka länder man utesluter? Spar plats och gör att man inte behöver uppdatera informationsbroschyren lika ofta.*

Svar: Nej, enligt beskrivningen i standarden ska det framgå vilka länder som utesluts och skälen till detta. Informationen bör finnas tillgänglig för sparare direkt i standarden.

9. (2018-03-07) *Om fonden har som princip att placera i indexterminer och om fonden exkluderar indexterminer som har mer än 5 % av "svartlistade" bolag, kan fonden då hävda att den tar hänsyn till hållbarhetsfrågor?*

Svar: Nej, eftersom 5 %-gränsen gäller på bolagsnivå. Det är 5 % av bolagets omsättning som avses, inte 5 % av portföljen.